

Znojmo

Kraj: Jihomoravský

Správní obvod: Znojmo

Nadmořská výška: 290 m n. m.

Počet obyvatel: 32 766

Adresa URL: www.znojmocity.cz

Okres: Znojmo

GPS souřadnice: 48.855911N, 16.054268E

První pís. zmínka: 1226 (798 let)

PSČ: 669 02

Okolí a příroda Znojmo

Znojmo se rozprostírá ve vinařském kraji a v jeho okolí je značné množství vinic a nebo ovocných sadů. Znojmo se stalo proslulé rovněž okurkami, jejichž pěstování na Znojemsku zavedl roku 1571 loucký opat Jiří II. Dnes se město stalo opětovně centrem vinařství a cílovým místem milovníků přírody a to zejména zásluhou nově vzniklého Národního parku Podyjí. V okrajových částech vinohradů najdeme tradiční jihomoravské vinné sklípky.

Pod Znojemským hradem nedaleko západního okraje města je vodní nádrž Znojmo, která slouží jako rezervoár vody.

Národní park Podyjí je dosud jediným moravským národním parkem. Byl vyhlášen ke dni 1. července 1991

nejmenším národním parkem v České republice.

Jeho celková rozloha je 63 km čtverečních. Nejvyšší bod má nadmořskou výšku 536 m n. m.

Nejnižším bodem je 207 m n. m. Park je zalesněn z 84 %, kromě běžných lesních porostů se zde vyskytují mnohé vzácné dřeviny a hlavně endemický jeřáb muk hardeggský.

NP Podyjí se rozkládá podél řeky Dyje protékající 40 km dlouhým, hlubokým meandrovitým údolím mezi Vranovem nad Dyjí a Znojmem. Na jihovýchodním okraji NP se na spojnici Znojmo - Hnanice nalézá unikátní pásmo stepních vřesovištních lad. Městečko Hardegg v kaňonu Dyje

Údolí řeky Dyje má kaňonovitý charakter a Dyje zde vytváří mnoho meandrů lemovaných skalními útvary a kamennými moři. Na již vyhlášený Národní park Podyjí navázalo v roce 2000 vyhlášení

Národního parku Thayatal na rakouské straně hranice. Území NP Thayatal navazuje bezprostředně na území NP Podyjí na české straně.

Hodnoty parku spočívají v jedinečné geomorfologii a celkové zachovalosti dyjského kaňonu. Najdeme zde 42 km téměř neobydleného říčního údolí - je to nejzachovalejší a nejméně dotčené říční údolí v Česku.

Obdobná údolí byla totiž zničena např. výstavbou přehrad, nebo chatovou zástavbou. Za svou zachovalost Podyjí vděčí především terénu a poloze na hranicích a také existenci hraničního pásma v 50. - 80. letech. Neexistují zde žádné funkční stavby - pouze na rakouské straně malé městečko Hardegg, kde zároveň sídlí správa rakouského parku. Podloží parku je převážně tvořeno Českým masivem - což je pevné a velmi staré podloží, jeho východní okraj zasahuje do Dyjsko-svrateckého úvalu. Nejvýznamnějším procesem ve formování krajiny bylo rychlé zařezávání

Dyje do krajiny v třetihorách, do hloubky 100 - 200 metrů, a mrazová modelace krajiny v blízké geologické minulosti. Vyskytují se zde skalní amfiteátry, srázné stěny, meandry i pseudokrasové jeskyně. Typické jsou pro Podyjí rozsáhlá kamenná a balvanitá moře s typickou faunou a florou.

NP Podyjí patří mezi druhově nejbohatší velkoplošná chráněná území ČR. Krajinné podmínky umožňují růst jak rostlin chladno a stínomilných v hlubokých údolích, tak i teplomilných na výslunných stráních. Nepůvodní rostlinné druhy můžeme nalézt jen v okrajových částech parku. Pouze rozšiřování akátu ve východních částech parku je závažnějším problémem. Vyskytuje se zde 77 druhů chráněných rostlin kýchavice černá, měsíčnice vytrvalá, brambořík nachový, divizna nádherná, koniklec velkokvětý, kosatec dvoubarvý, volovec vrboolistý, 18 druhů orchidejí a další. Mezi zajímavá společenství patří např. suťová pole, porostlá mechy a lišejníky, bohaté mokřadní i suché louky, skály, skalní stepi, v Evropě unikátní plochy suchých a teplých vřesovišť a stepních lad, které vznikly dlouhodobou pastvou dobytka.

Na východním okraji NP se nachází zbytky rozvolněných doubrav, které byly v minulosti vykáceny a přeměněny na pastviny, na nichž se časem vlivem pastvy vytvořila unikátní náhradní společenstva s převládajícím vřesem obecným. Pásmo tzv. znojemských vřesovišť se táhne od Znojma až daleko do Rakouska za Retz.

Z bohatě zastoupených živočichů žije na území parku vydra říční, ve stepních partiích sysel obecný. Vzácné ptáky zastupuje dudek chocholatý, čáp černý, výr velký, skorec vodní a další. Z plazů se v NP Podyjí vyskytují všechny druhy užovek. Rovněž hmyz je zastoupen mnoha jinde vzácnými druhy, jako je například roháč obecný, kudlanka nábožná, tesařík obrovský, nosorožík kapucínek, otakárek ovocný, jasoň dymnivkový a jiné. Negativní vliv na faunu v řece Dyji mají dvě velké přehrady na okrajích chráněné části jejího toku. Na horním okraji je to Vranovská přehrada a na dolním Znojemská. Tyto stavby ovlivňují teplotní poměry v řece a jsou zároveň nepřekonatelnou překážkou pro migrující živočichy. Díky chladnému přítoku vody z přehrady se změnil tok Dyje na pstruhové pásmo a pozdější vznik Znojemské přehrady zcela vytěsnil i typické druhy jako byla ostroretka stěhovavá a např. ouklejka pruhovaná. I tak bylo v řece zjištěno 32 druhů ryb - především pstruh, lipan a siven americký. Mimořádně pestrý je i přehled savců. Na území parku je jich 65 druhů - vydra říční, netopýři... Druhů ptáků je zde 152, dvě třetiny z nich zde hnízdí. 7 druhů plazů, i značné zastoupení obojživelníků. Hmyz je tu zastoupen také velmi bohatě, za zmínku stojí alespoň 12 zvláště ohrožených druhů motýlů.

Takto vysoká biodiverzita je způsobena stykem dvou základních biogeografických oblastí střední Evropy - Hercynské a Panonské krajiny, navíc s alpskými i karpatskými prvky. Díky vhodným podmínkám se zde projevuje tzv. údolní fenomén, v jehož důsledku pronikají západním směrem do údolí teplomilné živočišné a rostlinné druhy z jihovýchodní teplé panonské oblasti. Naproti tomu ze západu migrují údolím druhy podhorské, s kterými se pak můžeme setkat na chladnějších a stinných severních svazích údolí.

V okolí Znojma přibývá chráněných přírodních památek, například Horáckův kopeček, Pustý kopec u Konic, Skalky u Havraníků a další.

